

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/zbrodnie-niemieckie/34456,Heinrich-Himmler-konstruktor-machiny-za-glady-Trzeciej-Rzeszy.html>

Fot. NAC

BIOGRAM / BIOGRAFIA

Heinrich Himmler - konstruktor maszyny zagłady Trzeciej Rzeszy

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa

Autor: WOJCIECH WICHERT 14.03.2020

Heinrich Himmler – druga osoba w nazistowskich Niemczech i makiaweliczny polityk – skupił w swoich rękach niewyobrażalną wprost władzę. Jak to możliwe, że niepozorny człowiek zmienił się w potwora odpowiedzialnego za największe

zbrodnie XX wieku – Holocaust, obozy zagłady i masowe mordowanie ludzi?

Młodość i początki kariery politycznej

Heinrich Luitpold Himmler urodził się 7 października 1900 r. w Monachium w rodzinie mieszczańskiej, w której panowało surowe wychowanie, pobożny katolicyzm i przywiązanie do monarchii Hohenzollernów. Otrzymał on wykształcenie podstawowe w szkole katedralnej, a następnie kontynuował naukę w Królewskim Gimnazjum Wilhelma. Jego dzieciństwo i lata młodzieńcze upływały spokojnie, można by rzec szczęśliwie, gdyby nie fakt, że Himmlera cechowała chorowitość, miał słaby wzrok i nie należał do dzieci wysportowanych. Pomimo chybotliwego stanu zdrowia zawsze marzył o tym, by zostać żołnierzem. Dopiero w styczniu 1918 r., gdy nieuchronnie zbliżał się koniec I wojny światowej, został skoszarowany w bawarskim 11. Pułku Piechoty, gdzie przebywał do czasu podpisania przez Niemcy zawieszenia broni. Nigdy nie było mu dane zobaczyć prawdziwego frontu, co uznał zresztą za plamę na swoim honorze, gdyż nie sprawdził się w boju.

Pomimo chybotliwego stanu zdrowia zawsze marzył o tym, by zostać żołnierzem.

Pierwotnie miał zostać rolnikiem. W październiku 1919 r. rozpoczął studia agronomiczne na Uniwersytecie Technicznym w Monachium, a po ich ukończeniu pracował jako hodowca drobiu. Zaślepiony legendą o ciosie w plecy zadany armii niemieckiej w listopadzie 1918 r. oraz owładnięty ideami czystości rasy aryjskiej stał się zagorzałym antysemitą i nawiązał pierwsze kontakty z rodzącą się wówczas partią nazistowską, do której trafił poprzez jedną z żołnierskich szowinistycznych organizacji.

**Heinrich Himmler (z prawej)
przyjmuje życzenia od Adolfa
Hitlera z okazji 43-iej rocznicy
urodzin - październik 1943 r.
(NAC)**

**Heinrich Himmler w towarzystwie
kawalerów Krzyża Rycerskiego -
kwiecień 1942 r. (NAC)**

Oficjalnie do NSDAP wstąpił w sierpniu 1923 r., po czym brał udział w puczu monachijskim Adolfa Hitlera w listopadzie tegoż roku. Następnie zasłużył się w dziele odbudowy partii po nieudanym zamachu stanu, aktywnie agitując wśród bawarskich wyborców. W 1925 r. został członkiem SS, paramilitarnej straży przybocznej Führera. Dzięki protekcji Gregora Strassera (szefa socjalno-rewolucyjnego skrzydła NSDAP) w 1926 r. mianowano go zastępcą gauleitera Górnej Bawarii-Szwabii oraz zastępcą szefa propagandy NSDAP. Od nominacji na głównego dowódcę SS (Reichsführer SS) w styczniu 1929 r. Himmler zajmował się wyłącznie polityką. Jako patriachalny wódz „sztafet ochronnych” szybko wykazał swe zdolności organizacyjne, podnosząc liczebność SS do 50 tysięcy ludzi w roku 1933. Pomimo wiernopoddańczej wręcz lojalności wobec Hitlera, w kierowniczej ekipie ruchu nazistowskiego pozostawał jednak wciąż postacią peryferyjną.

Jego dziwaczna osobowość łączyła w sobie cechy małodusznego biurokraty, podrzędnego buchaltera i masowego mordercy.

W Trzeciej Rzeszy (1933-1939)

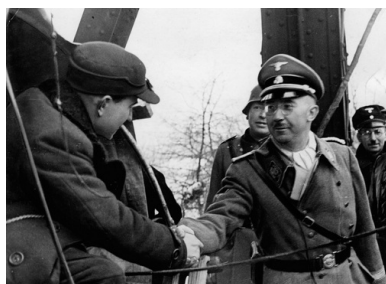
Po mianowaniu Hitlera kanclerzem Niemiec kariera Himmlera potoczyła się już błyskawicznie. Jako komisaryczny prezydent policji w Monachium założył w marcu 1933 r. obóz koncentracyjny w Dachau i zorganizował policję polityczną we wszystkich krajach związkowych. Po krwawym zneutralizowaniu wpływów SA (bojówek NSDAP) w czasie tzw. Nocy Długich Noży w czerwcu/lipcu 1934 r., Himmler wspiął się na wyżyny hitlerowskiego Olimpu. W czerwcu 1936 r. powołany został na stanowisko szefa policji Rzeszy. Po fuzji SS z policją, Himmler, stojąc na czele gestapo i obozów koncentracyjnych, skupiał w swoim ręku wszystkie środki terroru. Gdy uzyskał władzę, o jakiej inni mogli tylko marzyć, z bigoteryjnym wręcz nieubłaganiem poświęcił się urzeczywistnianiu rodzących się w jego głowie licznych teorii związanych z religią germańską, okultyzmem i ideologią teutońskiej rasy. W połowie lat trzydziestych założył instytut Ahnenerbe (Niemieckie Dziedzictwo Przodków), którego celem było udowodnienie teorii o aryjskim pochodzeniu narodów germańskich. Stał się

jednocześnie zaprzysięgłym wrogiem Kościoła katolickiego, który według niego od wieków terroryzował ludzkość i niszczył ducha germańskiego. Pełen kompleksów pedant i filister, który niemiłosiernie tępił korupcję, był przy całym swoim ograniczeniu fantastą, marzącym o świecie zaludnionym przez bohaterów z germańskich sag i niemieckiego średniowiecza. Jego dziwaczna osobowość łączyła w sobie cechy małodusznego biurokraty, podrzędnego buchaltera i masowego mordercy. Patologiczne rysy charakteru Himmlera miały w pełni ujawnić się niebawem podczas wojny.

Jako patriarchalny wódz „sztafet ochronnych” szybko wykazał swe zdolności organizacyjne, podnosząc liczebność SS do 50 tysięcy ludzi w roku 1933.

Rasowe ludobójstwo i upadek Himmlera

Miesiąc po agresji Trzeciej Rzeszy na Polskę w październiku 1939 r. Himmler został powołany na urząd Komisarza Rzeszy ds. Umacniania Niemczyzny (Reichkomissar für die Festigung deutsches Volkstums) i odpowiadał za politykę germanizacji oraz osadnictwa na podbitych obszarach. Jej emanacją była polityka „rasowego oczyszczania przedpola”, tj. systematycznych masowych mordów na tle etnicznym w postaci regionalnych operacji likwidacji polskich elit oraz deportacji miejscowej ludności. Po inwazji Niemiec na ZSRS w czerwcu 1941 r. przy pomocy podległego mu aparatu SS i policji zainicjował program ludobójstwa mniejszości żydowskiej zamieszkującej okupowane tereny wschodnie. Owładnięty utopijną wizją stworzenia „wielkogermańskiego” imperium na kontynencie europejskim dążył do jak najrychlejszego wprowadzenia w życie „ostatecznego rozwiązania kwestii żydowskiej” poprzez masowe egzekucje i rozbudowę sieci obozów zagłady, przede wszystkim na okupowanych ziemiach polskich. Zagładę 6 milionów europejskich Żydów, za które oprócz Hitlera ponosił on główną odpowiedzialność, traktował jako dumną powinność i „chlubną kartę” niemieckiej historii.

**Szef policji i SS w III Rzeszy,
Heinrich Himmler wita się z
robotnikiem (NAC)**

**Heinrich Himmler podczas
inspekcji na froncie zachodnim -
październik 1944 r. (NAC)**

Od sierpnia 1943 r. Himmler poszerzył jeszcze zakres swojej władzy, gdyż został wówczas ministrem spraw wewnętrznych Rzeszy, zaś od lipca 1944 r. głównodowodzącym armii rezerwowej. W ostatniej fazie wojny, gdy klęska reżimu była już tylko kwestią czasu, od połowy 1944 r. snuł plany budowy IV Rzeszy z nowym rządem, któremu sam by przewodził. Próbował też nawiązać negocjacje w sprawie zawarcia odrębnego pokoju z aliantami zachodnimi. Kiedy Hitler dowiedział się o jego działaniach, pozbawił go pod koniec kwietnia 1945 r. najwyższych urzędów, w tym nawet członkostwa w NSDAP.

Himmler rzucił się wówczas w wir desperackiej aktywności, lecz nie znalazł niczego, co by go uchroniło od upadku. Pod koniec wojny zaczął się ukrywać, ale 22 maja 1945 r. przebrany w mundur policjanta niemieckiej tajnej żandarmerii polowej został zatrzymany przez Brytyjczyków w Meinstedt w Dolnej Saksonii. W czasie pobytu w areszcie szybko został zidentyfikowany. Zabił się dzień później, rozgryzając kapsułkę z cyjankiem, zanim zdążono go przesłuchać.

COFNIJ SIĘ